

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

EGY ÓRA . . . K 15.—
NEGYED ÉVRE K 45.—
FÉL ÉVRE . . . K 90.—
EGÉSZ ÉVRE . . . K 180.—

SZERKESZTŐSÉG ÉS
KIADÓHIVATAL: DEBRECEN,
PIAC-U. 49. SZ.
TELEFONSZÁM: 18.

21. és 25. sz. rendelet (kibővitve).

Mi, Erdélyi csapatok parancsnoka, a katonai igazságügyi törvénykönyvek 92. és 57. §. II. pontja értelmében, a hadsereg biztosítására és az ország védelmére

elrendeljük:

a Tiszáig elfoglalt egész területre, mely hadműveleti területnek tekintetik:

1. Rend ellenszolgáknak lesznek tekintve:

a) akik rossz akarat nélkül nyilvános helyiségekben, állomásokon, vonatokon, az utcán stb. közdolaj, elterjesztési, beszémi fogak bármely módon igaz vagy beképzelt híreket, vagy relatív meggyőződéseket a hadműveletekről, a csapatmozdulatokról és helyzetükről, a katonai hatóságok rendelkezéseiről, vagy bármely más dolgokról, a román hadseregre vonatkozólag;

b) akik állomásokon, vonatokon találhatók, komoly megindokelés nélkül, vagy tologgni, kiabálni fognak és nem fogják tiszteletben tartani a rendszabványok kiadott utasításait;

c) akik rossz szavakkal fogják illetni a román nemzetet;

d) bármely jó akaratú személy, aki levelet ír, valaminek azok, akik mások által elősegítik megküldését az egyik helyről a másikra szállítani;

e) aki a hadsereg érdekeit szolgáló rendelkezések ellen létezik;

f) azok, akik meghatalmazás vagy katonai engedély nélkül, minden rossz szándék kizárásával, titkon vagy nyilvánosan, akár katonai parancs folytán, akár nem, történet kizárított helyiségekbe elfoglalnak;

g) akik sérül szavakkal fogják illetni a román katonákat, a román hadsereget vagy országot;

h) bárki, aki rossz akarat nélkül megmérgez, vagy megfertőz kutyákat, forrásokat, bármely folyó vagy álló vizet, valaminek bármilyen élelmiszert;

i) azok, akik kritizálni fogják a parancsnokság által kiadott rendeleteket;

z) azok, akik kivesszik a zászlókat vagy a hivatalok más jelvényeit;

k) azok, akik közbe lépnek vagy mások közbelépését provokálják, hogy megakadályozzák egy letartóztatást, vagy a parancsnokság által kiadott rendelet végrehajtását.

2. Ezen rend ellen azengedők a

következőképpen lesznek megbüntetve:

Az a), b), c) és d) pontok alá esők meg lesznek vizsgálva hadbíró által, első és utolsó alkalommal egy évig terjedhető büntéssel és 2000 lei-ig terjedhető pénzbírsággal lesznek sújtva.

Az e), f), g), h), i), j) és k) pontokban leírtak elleneségei a hadbíróvizsgálók által lesznek megvizsgálva és elítélve 3 évig terjedhető büntéssel és 5000 lei-ig terjedhető pénzbírsággal.

Míg a főt említett tettek közül valamelyik körmékedél vagy ártalmat szándékkal lesz végrehozva, a háború alatt már életben lévő törvények szerint lesznek megbüntetve.

3. A rendelet ellenszolgáknak a meghatározást királyi biztosságok, térparancsnokságok, — csapadékosok és bármely katonai rendőrtiszt végzi.

4. E jelen rendelet, amennyiben lehet, lapok által lesz kihirdetve, ki lesz ragasztva minden községben, hadbíróvizsgálók székhelyén, hadbírószékek, térparancsnokságoknál, csapadékosoknál és községházaknál, ki lesz hirdetve dobozó által is.

E formák megartását jegyzőkönyvileg állapítják meg a katonai rendőrtisztek.

E rendelet büntető hatálya életbe lép 3 nap után a főt említett végrehajtásokkal a csak azon személyek lesznek megbüntetve, akik a három nap után esnek bűnbe.

5. A 21. és 25. sz. rendelet határozatait, amellyeket szintén a parancsnokság adott ki, de a jelen rendelettel nem egyezők, hatályon kívül lépnek abban a pillanatban, amikor a rendelet életbe lép.

Kiadva Parancsnokságunknál, Nagyszombat, 1919 május hó 12-én.

Erdélyi csapatok főparancsnoka:

Mardareson tábernek.

Vezérkari főnök:

Panaiteson táborack.

Rendület.

Elrendeli a térparancsnokság, hogy lakosadók a román tisztek érkezését, valamint eltávolítását a következők terhe alatt fenti parancsnokságnál 12 órában belül bejelenteni tartoznak.

Térparancsnokság

Hirdetmény

a népszerűsítés ügyében
A folyó hó 19-én kibocsátott hirdetményt a következőkkel egészítem ki:

Mindazon Debreczen város területén lakó nem magyar nemzetiségű férfiak és nők, akik 12 ik életévüket betöltötték, folyó hó 22-én, azaz esztörtökön is jelentkezhetnek. A jelentkezés alkalmával a rendőri bejelentőlap felmutatandó.

Egy háztartáshoz tartozó egynek a család, vagy annak megbízottja is bejelentheti.

Jelentkezni lehet a következő helyeken:

a termelők és tanyasiak a rendőrség épületében. (Kossuth u. 20. I. em. 56. sz.)

A nemzetgyűlési választások

Az ellenzéki pártok nagy sikerekre számítanak

Budapestről jelentik: A nemzetgyűlési választásokra, melyek január 25 én foguak megtartatni, minden kerülésben megtörtént a jelölés. Az előjelekből ítélve, vidéken a kisgazdapárt fog többségben a parlamentbe kerülni. A szociáldemokrata párt január 13 án tartott ülésében elhatározta, hogy továbbra is benmarad a kormányban és részt vesz a választásokon. Huszár miniszterelnök a felmerült konfliktust már elintézte.

A választások e hó végén lesznek befejezve. A kerületekből érkező hírek szerint a keresztényszocialista és antiszemita pártok legféltetlenebb igatárai dacára is nagy számmal kerülnek a nemzetgyűlésbe demokráta, liberális, a Lovász-féle függetlenségi és 48 as pártokhoz tartozó képviselők. A szociáldemokrata párt is teljes erővel vesz részt minden terror dacára a választási harcban 86 kerületben állították jelöltet és az eddigi előjelek szerint bizonyos, hogy legalább 60 szociáldemokrata jut be a nemzetgyűlésbe.

Wekerle nyílt levele választóihoz

Budapestről jelentik: Wekerle Sándor volt miniszterelnök a belvárosi választóihoz intézett nyílt levelében vázolja programja alapvetőit. Választói előtt tartandó programbeszédében be fogja bizonyítani, hogy a ma oly sokat hangoz-

a tesztületekbe tartozók a városháza kösgymési termében. (I em.)

a főbbi nem magyar nemzetiségűek a lakóuk szerint illetékes listárodákban.

A magyar nemzeti illetőségek egyelőre nem jelentkeznek. Akik a felhívásnak eleget nem tesznek, a törvény teljes szigorával fognak büntettni.

Debreczen, 1920 jan. 21-én.

Polgármester nevében:

Csobán,
főlevéltárnok.

Azon személyek, akik hamis híreket terjesztenek, az érvényben lévő rendeletek értelmében szigorúan büntetendők.

tatott keresztény nemzeti politika a magyar politikának hagyományos irányzata volt. A nemzeti keresztény politikának a jelszava alatt, különösen pedig a keresztény nemzeti szavak alatt, ma nem lehet mást érteni, mint a keresztény morál érvényrejutását. A keresztény nemzeti politika fogalmát nem szabad úgy értelmezni, hogy abban az antiszemitizmus és osztálygyűlölet foglalhatna helyet. Be fogja bizonyítani, hogy program sohaem állhat jel-szavakból. Politikájának általános irányelvei a lelkiismereti szabadság, az igazi demokrácia az egyéni jog és a közzabadságok tiszteletben tartása. Határozott ellensége mindennemű osztálytörekvéseknek és csak olyan politikai fegyvereket ismer el, melyek minden embernek egyformán állanak rendelkezésére.

Bárczy István a magyar polgárság tömörüléséről

Budapestről jelentik: Bárczy István igazságügyminiszter választói előtt beszédet tartott, amelyben többek között a következőket mondta:

— Magyarország lakosságának gazdasági érdekek szerint kell csoportosulnia. A városi lakosság, a kereskedőknek, az iparosoknak és intellektuálisoknak közös érdekeik vannak és ezért egy pártban kell tömörülniük. Reméli, hogy a ma,

gyar nemzetgyűlési választások után a gazdasági érdekek szerint új pártok lesznek s akkor a városi polgárság egy táborba tömörül.

Bárczy beszédét az egybegyűlt polgárság nagy tetszéssel fogadta. Utána Ugron Gábor mondott hosszú beszédet.

— A magyar kereskedők és iparosok — mondta — eddig súlyos harcot folytattak az osztrák iparral és kereskedelemmel, de most elérkezett a szabad fejlődés ideje. Sajnos, Magyarországon a kereskedelem és ipar mindig mostoha elbánásban részesült, mert gazdasági politikánk irányítását az agrár érdekek erősen befolyásolták. Remélhető, hogy a béke konszolidáció mielőbb meglesz, mert erre súlyos közgazdasági körülmények kényszerítettek.

A magyar béke

Andrássy Párisban

Bécs, jan. 20. A Montag megbízható forrásból jelenti: Andrássy Gyula gróf a békeszerződés átnyújtása és a magyar békeküldöttség visszatérte után, amikor a békeszerződés a magyar parlamentben tárgyalásra kerül, részt fog venni a tanácskozásokon. Andrássy Gyula gróf ezidőszereint nem érzi magát hivatottnak arra, hogy közvetlen megbízatás nélkül a nemzet nevében tárgyalásokat folytasson. Azonban Windischgrätz herceggel együtt a béketárgyalások alatt a francia fővárosban fognak időzni, hogy esetleg tanácsokkal és információkkal szolgáljanak.

Magyarország és Fiume

Bécs, jan. 20. Cerutti, Olaszország új budapesti követe a Nemzeti Újság munkatársa előtt Magyarországot és Olaszországot közös adriai érdekeiről a következő kijelentéseket tette:

Az olasz nép Magyarországot sohasem tekintette ellenségnek. Ami a fiumei kérdés illeti, ha az a város olasz kézben marad, Olaszország mindent meg fog tenni, hogy Magyarország mindenképp az olaszoké és soanyebbségeket evesse, amelyekkel akkor rendelkezett, mikor még Fiume magyar kikötő volt. Olaszország mindig azelőtt fogja tartani, hogy a fiumei kikötő magyar pénzen épít fel. Ami Magyarországnak az adriai tengeren való vezető újratulajdonítását, Olaszország támogatni fogja annak az utnak distansában. A korridor kérdése meg a levegőben fog, azonban Olaszország reméli, hogy ebben a kérdésben Jugoszláviával könnyen meg lehet egyezni.

Új követek Budapesten

Bécs, január 20. Londonból jelentik: Anglia budapesti diplomáciai képviselőjévé Bau-

month Fehlor Tamást, Amerika budapesti képviselőjévé pedig Grant Smith volt kopenhágai követet nevezte ki.

A tótok autonomiát követelnek

Párizs, január 16. Egy párisi jelentés szerint ott »Hlinka és Jeliczka« cím alatt röpiratokat terjesztenek, melyek Szlovákia teljes autonomiája érdekében cántárnak propagandát. Danise tanár vezetése alatt Párisban a-

pitelt délszláv intézet előkészíti a szlovák munkák kiadását és egy tót könyvtár alapításával kezdte meg a működését. A jugoszlávok támogatják ezt az agitációt.

A tót nemzeti párt tükörképe nyilatkozatot közöl, mely szerint a kompromisszum tárgyalások a tótok és csehek között megszakadtak, mivel a tót nemzeti párt nem akar lemondani a Tótföld autonomiájáról és nem írhatja, hogy Hlinkát a csehek mandátumától megfosztják.

Hollandia nem adja ki az excsászárt

Barátságos értesítés az entente-hatalmaknak — Franciaország és Anglia a kiadatás mellett, Amerika a kiadatás ellen

Bukarest, jan. 20. A szövetségesek elhatározták, hogy a békekötés ratifikálása után a II. Vilmosra vonatkozó eljárást végrehajtsák. Meg is szövegezték a kiadatás iránti kérést, melyet a holland kormánynak átnyújtanak. Azonban nagyon kérdéses, hogy kiadják-e a császárt, akit politikai menekültnek tekintenek. Ugyanezen időben Németországban a királypártiak és a reakcionáriusok élénk tevékenységet fejtenek ki a kormány ellen, hogy a katonai és polgári hivatalos személyeket ne adja ki a szövetségeseknek a békeszerződésben feltüntetett 15 nap alatt. (Adverval.)

Róterdam, jan. 20. A holland kormány barátságosan és nem hivatalosan közölte, hogy a Vilmos excsászár kiadatására vonatkozó kérés nagyon kellemetlen volna a nemetalföldi kormánynak, mert az excsászárt és a volt irónőrkösi politikai menekültnek tekintik, akiknek menhelyet kell biztosítani. (Dacia.)

Lyon, jan. 20. Frankfurtból jelentik: A Berliner Tageblatt szerint a császár a béke életbe lépése után a Hohenzollern-család összes tagjait Hollandiába akarja összehívni családi tanács megtartása céljából. Néhány magántermesztő kérdés elintézéséről van szó és azoknak a politikai irányelveknek a megállapításáról, melyeket a család minden tagjának a jövőben követnie kell.

Párizs, jan. 20. A lordkancellár és Ignace francia államtitkár összeállította a német tiszték és köztisztviselők listáját, akiknek kiadatását a szövetségesek követik. A listán 800 név szerepel. (Dacia.)

Bécs, január 20. Az egyes államokban nagyon különböző a vélemény az excsászár elítélés tekintetében. Az a feltétele, hogy nem fogják kiadni és elítélni, nyer városi szinten az által, hogy Amerika egészen ellentétes állásponton van, mint Franciaország és Anglia. Ennek oka főleg az, hogy Amerikában nagyon sok német él, akik a napokat ugyan Amerika oldalán viselték végig, de most a

császár személye mellett vannak. Az amerikai álláspont másik okául a kereskedelmi összeköttetéseket hozzák fel, amelyekkel Amerika Németországgal már a béke megkötése előtt újra felvett. Amerika tudja, hogy Németországnak feltétlenül szüksége van egy nagyhatalomra, ha lábra akar állni és később ennek támogatásáért mindig elismeréssel fog adózni.

Angliában pillanatnyilag se feleltek el az excsászár elleni pert. Az angol bírák brit szivossággal gyűjtötték össze az excsászár elleni anyagot, azt mondják, hogy 50,000 bizonyító adatuk van ellene. Anglia nemcsak azért akarja a császár elítélését, mert szarinte ő okozta a háborút, hanem azért is, mert az a nemzetközi szabályok folytonos megsértésével folytatta. Mindezek dacára Angliában is mindinkább az lesz az uralkodó vélemény, hogy sohasem fog a sor arra kerülni.

Az amerikai sajtó nem kívánja az excsászár elítélését, mert abban a véleményben van, hogy a háborút nem személyek idézték elő, hanem a tényezőknek egész sorozata, amikert az összes népet kell okolni. Ennek következtében Amerika meg fogja akadályozni nemcsak az excsászárakat, hanem azoknak a német tisztaknak elítélését is, akiknek kiadatását az entente elhatározta. Amerika a történelemnek akarja átengedni a bíró szerepét.

Franciaország a legnagyobb szíveskedéssel fogja a kiadatást és elítélést, epp úgy Belgium. Az utolsó szó Hollandiának kell kimondani. Ez pedig nem fogja kiadni az excsászárt és ezért katonai intervenciót is van zárva. Ezt tudja II. Vilmos, ezért nem hagyja el a délszlávok.

Ügyeletos gyógyszerterak

Szard: Nap — Ferenc József-u. 8. Arany Fáyza — Kossuth-u. 8. István Gondviselő — Homokkert-u. 109. Becskai — Eszék-u. 22. Arany Nap — Károly-u. 22.

Csatorák: Klyó — Ferenc József-u. 32. Arany Angyal — Ferenc József-u. 50. Reményes — Csapó-u. 15. Magyar Korona — Péterfa-u. 10. Nádor — E — Árcs-u. 24.

Azok személyek, akik hamis híreket terjesztettek, az országban levő rendőrségek értesítésben szolgálnak büntetésnek.

Postások, bányászok és újságírók sztrájkja

Róma, jan. 20. A posta-, távirde- és távbeszélő alkalmazottak sztrájkja tovább tart. Rómában csak néhány távirde-vonal-működik. Bolognában és Torinóban a sztrájk általános. A szolgálatot katonaság látja el.

Bécs, jan. 20. a máhrisehostrai szénbányákban a sztrájk tovább tart. A munkások 70 százaléka nem dolgozik.

Bécs, január 20. A Wolff-ügynökség nyugatnémetországi, hamburgi és frankfurti fiókjainak szerkesztői és alkalmazottjai három napi sztrájk után tegnap újra megkezdték a munkát. (Dacia.)

A dabreceni földmivesszövetség 24.000 koronája

Fölmentés a sikkasztás vádjától

A dabreceni törvénytörvényszék büntető tanácsa Nagy Kálmán dr. ítélőtáblai bíró elnöklésével tárgyalta az országos földmivesszövetség és kisgazdaszövetség helyi csoportja vezetőinek büntetőjét. A helyi csoport vezetői Angyal Károly elnök, Dudás Gábor ellenőr, Székács Gábor, Szabó János és Nagy Lajos pénztárosok voltak, akik elismerték a vád, hogy elikkasztották a helyi csoport 24,000 koronát kitevő készpénzgyűjteményét.

Ez az öt ember Debreczen megállásán előtt a kommuniszták futásával egyidejűleg a 24,000 koronával utaztak Budapestre. A pénzt felosztották egymás között. Amikor pedig a vasuti forgalom újból lehetővé vált Budapesttel, mind az öt visszajött Debreczenbe. Ekkor a rendőrség névtelen feljelentés folytán letartóztatta őket. A nyomozás során beleszólt az ügybe Stelczer Mária dabreczeni leány is, aki Angyal Károlynak volt a barátja és vele együtt költötte el a csoport vagyonából 4000 koronát. Ugyanis mikorra visszakerültek Debreczenbe, a pénzt mindegyik elköltötte.

A rendőrség átadta őket az ügyészségnek, amely sikkasztás büntette miatt emelt vádat az öt vezető ember ellen, Steicer Mária ellen pedig orgazdaság címen.

A vádlottak a mai ítéletkorlason azzal védekeztek, hogy a pénzt azért költötték el, mert nem volt keresetük, ebből éltek. Nem azzal a szándékkal vitték el a pénzt, hogy elikkasztják.

A törvénytörvényszék a bizonyítási eljárás után Angyal Károlyt, Dudás Gábert, Székács Gábert, Szabó Jánost és nagy Jánost

Bardách Dezső

gyógyszertára a „Nap“-hoz
Debreczen, Ferenc József-ut 1. sz.
Alapított 1920.

Az összes gyógyszerek, kötszerek, gyógyszerkülönlegességek, vegyszerek, kül- és belföldi gyógyszerkülönlegességek s cosmetikai cikkek teljesen felszerelt legnagyobb raktára.

felmentette a sikkasztás védja alól, azzal az indoklással, hogy az országos földműves és kisgazdaságszövetség, amelynek alkalmazottai voltak, nem tett ellenük följelentést, ellenben ellátta a törvényszék orgazdaság miatt egy heti fogházra Steiner Mária, aki Angyal Károlytól elfogadta a szövetség vegyőnt képező pénzt. Az ellentelt felebbezést jelentett be.

Harmincnégy hentes a rendőrbíróság előtt

Meghíusult árdragító tervek

Annak a bűns kapzsiságnak, amely a jelenlegi nyomorúság, szorult helyzetben is a közönség kizsákmányolását tartja legfőbb feladatának, fényes bizonysga a debreceni hentesek esete, akiket éppen a meho hasznohajásuk juttatott most a rendőrség elé.

Mint ismeretes, Zöld József tá. tanácsnok, a közlelmzési hivatal vezetője az árvizsgáló bizottság intenciójának megfelelően, a list és keayer kivételével, hatályon kívül helyezte a hatósági maximális árakat. Január 16-án jelent meg a lapokban az erre vonatkozó hivatalos közlemény, amely január 18-tól kezdődőleg hatálytalanította a hatósági maximális árakat.

Amint a közlemény megjelent, a hentesek rögtön erejtették a bust, beszállították az arusitát, az isletet bezárták. Arra spekuláltak, hogy készleteiket január 18-án hozzák forgalomba, amikor a maximális árak érvényének megszüntetése volt kitűzve. A serk. bus árát nyomban felszoktatták 32-36 koronára, a szalonnáé pedig 50-60 koronára.

A kapzsi hentesek spekulációja meghíusult. A hatóságnak tudomására jutott árfelhajtó eljárásuk s a polgármester továbbra is fenntartotta a maximális árakat a megszűrés- és hentesárakra vonatkozólag.

A detektívek azokat a henteseket, akik magasabb árakra spekuláltak, eldgták készleteiket és bezárták üzleteiket, ki-nyomozták és a rendőrség megindítja ellenük az eljárást. Harmincnégy hentesre vonatkozó feljelentés fesszik Vass János dr. rendőrkapitány kihágási bíró előtt, aki január 24-re és 26-ra tűzte ki a hentesek ügyének tárgyalását.

T. c. vevőinket tisztelettel értesítjük, hogy

fa- és szentelepünket
Ispóty-u. 19. szám alá helyeztük át.

Schuschitzky János és Tsa
(Hárosi iroda. Szent Anna-u. 7.)

Clemenceau köztársasági elnök

Páris, jan. 20. A képviselőházból és szenátusból alakult nemzetgyűlés szombaton tartotta meg Versaillesben az elnökválasztást. Óriási szótöbbséggel Clemenceau miniszterelnököt választották meg a köztársaság elnökévé az 1920-1927-iki ciklusra.

Clemenceau február 18-án költözik be az Elyséebe. Clemenceau első miniszterelnöke Millerand lesz.

Ötven éves politikai pályájának megkoronázását jelenti Clemenceaunak köztársasági elnökké választása. Az ujkori francia történelem egyik legnagyobb alakja, 78 éves korában lép az elnöki székbe, változatos, ritka érdekes pálya megfutása után. Egészen fiatal korában orvos volt egy kis francia faluban, de csakhamar a politikai pályára lépett s a köztársasági párthoz csatlakozván, 1871-ben beválasztották a nemzetgyűlésbe. A kommun kitérőrekor közvetítő szerepet játszott a forradalmi és a versaillesi kormány között, ami majdnem életébe került. A lázadás leverése után a párisi közélet tanácsba választották, amelynek 1875-ben elnöke lett. 1876-ban megint képviselő lett s azóta 1893-ig tagja volt a kamarának, melyben a radikális párt egyik vezérférfiaként nem mindig szerencsés befolyást gyakorolt. Az első években érdemeket szerzett a köztársaság megszilárdítása körül, mérhetetlen hiúsága arra készítette, hogy a köztársasági párt mérsékelt, különösen opportunistafrakciójából kikerült minisztertanácsot, a monarchista pártok segítségével, sorra megbuktassa. Ezért kapta a „kormánybustató” és a „tigris” jelzőket. Maga sokáig vonakodott tárcát vállalni, mert attól tartott, hogy lejárja magát. 1888-ban belolyása hanyatlott s az 1893-iki választásokon.

Ettől kezdve csak mint ujságíró működött, ragyogó publicisztikai tevékenységet fejtve ki. Megalapította az Aurore című lapot, amelyben heves agitációt kezdett a Dreyfus-pór revíziója érdekében. 1903-ban jutott be ismét a parlamentbe, mint szenátor.

A Combes- és Rouvier minisztertanácsok a tá. már a kormányparthoz szított, kormányképesen azonban csak 1906-ban lett, amikor a Sarrien-kabinetben egyerte a belügyi tárcát s meg ugyasabbban az évben miniszterelnök lett. Harom évi miniszterelnöksége a tá. keresztülvitte az állam és egyház szétválásáról szóló törvényt, de a programjának többi főpontját nem bírta megvalósítani. 1909-ben, miután a hadtengerészeti viszályok kérdéseben, főleg De Casasee tamadásának hatása alatt kisebbségben maradt, lemondott. Ezután egyidőre visszavonult a politikai élettől és

Dél-Amerikába ment a lítemi élményeit uti tárcákban írta meg.

1912-ben kezdődik újabb szereplése, amikor főleg új lapjában, a L'Homme Libre-ben kifejtett publicisztikai munkásságával ismét döntő politikai tényező lett. A háború kitörése után hevesen támadta a Viviani-kormányt a háborúba való késztetés miatt és ugy a szenátusban, melynek közügy bizottságában az elnöki tisztséget töltötte be, valamint a he-tüta következtében »L'Homme Enchaîné» címre változtatott lapjában láradhatatlanul agitált a hadseregvezet minéi erőteljesebb kiegészése érdekében. 1917 nyarán, amikor Painlevé miniszterelnök a verduni offenzíva megszüntetése miatt kénytelen volt lemondani, Clemenceau vette át a kormány vezetését és bámulatos szívóssággal megszervezte az elete győzelmét. Az 1919. januárban Párisban összeült bézekonferencia Clemenceaut választotta elnökévé és a francia közvélemény »a győzelmé atyjá» jelszóval tisztelta meg.

Mint író is jelentős nevet szerzett. Egyik legfontosabb szociológiai munkája a »Meise sociale» (Társadalmi küdelem). Regényt is írt »Le plus fort» címen, továbbá »A boldogság fatyoka» című szindarabot, melyet a budapesti Nemzeti Színház 1906-ban mutatott be.

Bázisodnak a katolikus papok Csehszlovákiában

Bukarest, jan. 20. A »Csehszlovákia» írja: A polsevizumnak az egyház által legnagyobb visszataszítással fogadott újításai, a katolikus papok bázisodra lépését, egy polgári alapon berendezkedett állam adaptálta. Csehszlovákiában, amint jelenik, a katolikus klerus körében hatalmas mozgalom indult meg a papi csehszlovák elterjedése iránt.

A mozgalom teljesen szervezett alapon indult meg és az állam is legálitálta. Amelyik pap ugyanis bázisodra akar lépni, azt a szándekat bejelenti az állami anyakönyvi hivatalnak, ahol nyilatkozatot kell aláírniuk a jegyeseknek, mely szerint a költendő házasságot egyelőre titokban tartják. Erre a jegyespárt a papi nőtlenség elleni liga elnökségéhez küldik, amely részére elkötő piabonost jelöl ki a liga tagjai közül. A megkörtent házasságot csak annak rendje szerint anyakönyveik és hat titkos, de érvényes házasságnak ismerteti az állam.

A prágai érsek erőlyesen ki-kelet a mozgalom ellen és híveinek ellitotta a benne való részvételt. Ugy látszik azonban, hogy ez a felig tiltott gyömölcs is számtalan évezőre tá. és bizonyára egyik fátja az egész mozgalom a cseh egyház Romától való elválásának.

A német államok demokrata vezetői

Zürich, január 20. Az év kezdetén a német sajtó között az új államfők neveit megállapítható, hogy Németországnak még nincsen egységes államfője, nincsen valódi elnöke.

A porosz király jogkörét a porosz nemzetgyűlés vette el, amelynek feje Leinert szocialista.

Szászországban a királyt a »Vorwärts» volt szerkesztője Gradnauer pótolja.

Württembergben az államfő a szocialista Bloss, mint elnök. Bajorország elnöke a szocialista Hoffmann.

Hessenben a szocialista Ulrich.

A legtöbb német államban a fejedelmeket tehát a többségi szocialistákkal helyettesítették. Csak Szász-Meiningen és Waldeck városok engedik meg maguknak azt a luxust, hogy az egyiknek az élén báró Thürke, a másiknak pedig báró Rösern álljon. (Caemarea.)

Berlin, január 20. A Vossische Zeitung szerint a birodalmi választásokról szóló törvényjavaslat elkészült és legközelebb közlésezik. A javaslat minden hatványozott választónak juttat egy képviselőt. (Journal de Genève.)

Azok, akik hamis híreket terjesztenek, az érvényben levő rendelkezések értelmében szigorúan büntöztethetnek.

Messaryk leánya Tótország nyomoráról

Szlovákiában a gyermekek ötven százaléka meghal

Massaryk cseh-szlovák köztársasági elnök leánya Párisban való tartózkodása alatt megható közléseket tett egy francia ujságírónak a Szlovákiában uralkodó nyomorról. A tot parasztiok nagyon szenvednek a hideg miatt. Közülök sok elpusztult a háborúban vagy kiment k Amerikába. Az otthon maradt asszonyok házi állatokként dolgoznak. Ebben a nehéz munkában súlyos szivbajokat szenvednek és gyermekeik satnyák, abnormalisak. Egy tot orvos kijelentette, hogy ez idő szerint az új születetteknek 40 százaléka abnormalis, 50 százaléka pedig meghal.

benyomásairól többek közt ezeket mondja Massaryk Alice kísasszony:

„Egy angol egészségügyi miniszter, amely több hónapig tartózkodott Turovka környékén, ismert gyermekeket, akik naponta 12-15 kilométernyi utat tettek meg egy csésze t-ért és egy darab kenyéért. Ismert egy kunyhót, ahol öt gyermek számára egy ing volt. Egy másikat, amelyben három árva gyermek, kiknek legidősebbje is csak

Cipők a legszebb és legjobb kivitelben készor és méret után. Lack, bagaria, sevro és box bőrből legolcsóbban beszerezhetők

GRÜNWALD cipőüzeme
Kölcsházánál, Debrecenben.
(Kölcsházánál, Debrecenben.)

tizenhárom éves volt, maguk gondoskodtak magukról. Egy baromfiakat, melyben egy több napja meghalt nagysájt fálaltak. Egy negyediket, melyben a kiütéses tifusz pusztított.

Pedig ez a község a vasúti vonal mentén fekszik, van orvos a községben és egy angol misszió. De más, távolabb eső helyeken valóságos haláak az emberek az éhségtől és a hidegtől. A francia és angol miszsiók és orvosok mindent megtesznek a helyi hatóságok segítségével, de olyan nagy a nyomor, amelyen könnyíteni kellene, hogy minden igyekezetük elégtelen.

Azon személyek, akik hamis híreket terjesztenek, az érvényben levő rendelkezéseik értelmében szigorúan büntetettek.

A népbiztosok búzpöre

Haubrich szerepe a juniusi ellenforradalomban

Budapestről jelentik: Herceg Géza kivégzési ügyével kapcsolatban tárgyaltak Haubrich József hadügyi népbiztos ügyét is, de az ügyet elkülönítették és úgy határoztak, hogy Haubrich ügyét a népbiztosok ügyével együtt fogják elővenni. Korábban 10-12 népbiztos van fogva és vagy tíz nepbiztos helyettes, akiknek ugyanolyan hataskörük volt, mint a népbiztosoknak. Ezeknek ügyét együtt fogják tárgyalni, ha az egész bizonyítási anyag együtt lesz.

Ebben a keretben került tárgyalásra Haubrich ügye is, aki ellen az ügyész most abban az irányban folytat vizsgálatot, hogy a juniusi ellenforradalomban milyen szerepe volt. Több tanu azt vallja, hogy LeMBERKOVICS századosal annyira együtt dolgoztak, hogy ő közölte vele junius 24-iken, hogy a József-telefonközpontot már eloglalták, mások pedig azt vallják, hogy mikor az ellenforradalmárokat letartóztatták, azt a kijelentést tette: — Valamennyi gazembert fel kell akasztani!

A vizsgálatot még tovább is folytatja ebben az ügyben az ügyész.

Az árvizsgáló bizottság arszabályozó munkája

Az árvizsgáló bizottság értesít a közönséget és az érdekelteket, hogy az árjegyzékek vizsgálata a lapokban közölt módon legközelebb megkezdődik. Erről az árvizsgáló bizottság annak idején hírdatmányt fog kibocsátani. Most már figyelmezteti az iparosokat, hogy az általuk készített munkákra a megrendelőnek részletes számlát adjanak, amelyben a felsorolt nyersanyagok, munkabérek és polgári haszon részletesen felsorolva legyenek. A kereskedők, úgy amint azt a fennálló törvényes rendelkezések alapján a rendőrfőkapitányság elrendelte, kötelesek árjegyzékeket az illetékes feltűnően szembeálló helyre kifüggeszteni. Az

árjegyzékek benyújtásáról későbbi hírdatmány fog rendelkezni. Felhívja a legitim kereskedőket és iparosokat, hogy minden oly esetben, amikor arról szerznek tudomást, hogy tisztességtelen versenytársak konjunkturális helyzet kihasználásával a közönséget megszaroló módon szabják meg árakat, akár az árvizsgáló bizottságnál, akár a rendőrfőkapitányságnál tegyék be panaszát, mert minden intézkedés megtörtént arra nézve, hogy a legális polgári haszon felül az ármitók és visszaéléseket elkövetők ellen a legszigorubb eljárás tétessék fogantatva. Az árvizsgáló bizottság a visszaéléseket bejelentőkkel szemben a legszigorubb diszkrétót biztosítja. Debreczen, 1920. évi január hó 20. Az árvizsgáló bizottság: Kazinczy, elnök.

Németország és Amerika békéje

Ratifikálás nélkül is helyreáll a békeállapot

Bukarest, január 20. Lersner bárónak, Németország párisi követének első dolga volt, hogy az Amerikai Egyesült Államok előtt a legnagyobb sajnálkozását fejezze, hogy Németország egyedül csak az Amerikai Egyesült Államokkal van háborús állapotban. Valószínűnek tartják, hogy a béke életbeléptetése után módot fognak találni, még akkor is, ha a szenátus tovább is vonakodik a ratifikációtól, valami más uton a háborús állapot megszüntetésének kijelentésére. (Adevérlul.)

Bulgária ratifikálta a békét

Bukarest, jan. 20. Szófiából jelentik, hogy a szobranje a Bulgária és a szövetségesek között kötött békét ratifikálta s annak az ohajításának adott kifejezést, hogy az minnél hamarabb életbe lépjen. (Epoca.)

Konstantinápoly sorsa

London, jan. 16. Egy hivatalos forrásból eredő közlemények szerint, melyet a Reutersügynökség közöl, Törökország jövőjét illetőleg még semmi végleges határozatot nem hoztak. A szövetséges kormányok általános tendenciája az, hogy Konstantinápolyt és a szorosokat

birokába jussanak. De az új török város kérdése még nincs elintézve. Mindenesetre arra fognak törekedni, hogy ne sértsék a mohamedán világ érzékenységét.

Róma, január 20. Az olasz sajtó részletesen tárgyalja a török kérdést és szükségesnek tartja az európai Törökország fenntartását és azt, hogy Konstantinápoly maradjon a kalifátus székhelye. Osztorazágnak ki kell tartani ezen álláspont mellett, ha tripolizsi és kirejajkai lakosságánál sikert akar elérni. Az egész muzulmán világ felháborodásától kell tartani a konstantinápolyi kalifátus eltűnése esetén. Addig, ameddig Konstantinápoly török marad, könnyű lesz olyan megoldást találni, amely a szorosok szabadságát biztosítja, anélkül, hogy szokatlan nehézközívé kellene tenni. (Independance.)

A lengyelek Kelet-Poroszországban.

Varsó, január 20. A hírlapok jelentései szerint a mint a lengyel csapatok Kelet-Poroszországba bevonultak, azonnal kihirdették az ostromállapotot. A Kelet-Poroszországba kinevezett lengyel hivatalnokok serege vannak az elindulásra. (Chemarea.)

HIREK.

A számonkérőszék. Mivel a 12 éven felüli lakosság összeírása 150 városi almozottat von el egy betre rendes munkakörrel és így a számonkérőszék előkészítése január 23-ikára atígha lehetséges, a főispán a számonkérőszék megtartását február hó 6-ikára halasztotta el.

Gyufa, frank-kávó, tea. A közlelési hivatal Csehszágából szállított 600.000 doboz gyufát, ezenkívül nagyobb mennyiségű frank-kávót és teát, hozott a kereskedők utján forgalomba. A gyufa ára dobozonként fogyasztók számára 1 korona 20 fillér, a frank-kávó kilója 31 korona, a tea, valódi orange peno tea kilója 260 korona.

Nyugdíj-ügyek. A januári közgyűlés elé került nyugdíj-asi ügyek előkészítésére Mark Endre polgármester, mint bizottsági elnök, a nyugdíjenörző ell bizottságot szerdan déli fel tizenkét órára ülésre hívta össze. A gyűlés tárgyszorozatán szerepel Vadas Mózes rendőrbiztos, Kádár István ir-

nek, Nagy István utkaparó, Nagy Márton és Balog Sandor hajduk és Módis Mihály erdőőr nyugdíjazása, valamint több özvegyi ellátás, gyermeknevelési járulék és szolgálati idő beszámítása iránti kérvény.

Ejjegyzés. Schwartz Mór (Hajduanás) ejjegyzete Lefkóvits Szerénkét (Nyirbogát). Minden külön értesítés helyett.

Szabolcs Sándor és neje tisztelettel meghívják ezuton Iónka leányuknak Naftoli Ede urral folyó hó 27-én tartandó egybekelési ünnepélyre kedves rokonait és ismerőseiket. Hatvan u. 56. Minden külön értesítés helyett.

A statu quo izr. elemi fiu- és leány iskolában a tanítás folyó hó 25-én újból megkezdődik.

Mértékhltelesítő tanfolyam. Az új mértékhltelesítő hivatal közegeli és a rendőrség kiküldöttel leguobó mértékhltelesítő tanfolyam az egyes üzletekben és kiárusító helyeken. A szemle aika mával számos hibás vagy nem hitelesített mérleget és súlyt koboztak el. Ezeket a rossz vagy hibás mérleget a szultban megsemmisítették, vagy pedig mint ócska

anyagot értékesítették. Tekintve azonban a jelenlegi anyagbeosztási nehézségeket, Mark Endre főispán felvetette azt a gondolatot, nem lehetne-e egy mérleghitelesítő tanfolyam megállításával egyrészt az elkobzott mérleget és súlyokat felhasználni, másrészt a keresetnélküli iparosok egyrészt munkához juttatni. A főispán felhívta tehát a rendőrséget, hogy ezental az elkobzott mérleget és súlyokat erre a célra gyűjts össze. Egyben megbísta a főispán Sztankay F. Bélát, a fémipariakola igazgatóját és Macho Ferencet, a mértékhltelesítő hivatal főnöke, hogy a mértékhltelesítő tanfolyamot a fémipari iskolában miselőbb szervezzék meg.

Üsérkedés a vetőbuzával. Junász Konrád és Brant Imre elepi gazdálkodók vásárlási igazolványt kértek a közéletmezesi hivaltól vetőbuzára. Az igazolvány alapján beszerettek a buzát, azonban nem vetés céljára használták föl, hanem drága áron eladták. Ötven métermázsa Székacs féle vetőbuzát adtak el vásárlási igazolvány nélkül és 100 korona maximális ár helyett 300 korona áron métermázsanként. A rendőrbizóság e cselekményükért ma vonta felelősségre a két gazdálkodót és fejenként 15-15 napi elzárásra, 6000-6000 korona bírságra ítélte őket. Az elítéltek felebbezést jelentettek be az ítélet ellen.

Nagyvárad betörőket keresnek Debreczenben. A nagyvárad rendőrség táviratilag kérte a debreceni rendőrséget, hogy folytasson nyomozást ama betörők után, akik Nagyváradon négy lakatosmohelyt és négy műszerészüzletet kifosztottak, akik valószínűleg Debreczenbe menekültek. A debreceni rendőrség megindította a nyomozást.

Aki a rendőrt akarta megvesztegetni. Wiener Ilonát, akinek a Csapo utcán volt a bodegája, ádrágításért feijelentette a rendőr. Wiener Ilona a feijelentő rendőrt meg akarta vesztegetni 25 koronával, hogy ne tegye meg ellene a feijelentést. A rendőr azonban nem fogadta el a pénzt, hanem feijelentette Wiener Ilonát, akit a törvényszék háromheti fogságra ítél. Felebbezés folytán az ítéletből elé került az ügy, amely helybenbazyta a törvényszék ítéletét.

Uj tánc, amelyben a táncosnő kikapcsolják. A „Neues Wiener Journal" írja: Ugy látszik, hogy az új táncokra irányuló szükséglet még mindig nincs kielégítve. A tangó, az oue step és más táncok után most avval foglalkoznak Amerikában, hogy újabb táncdivatot hozzanak be, mely semmiesetre sem nélkülöz bizonyos eredetiséget. A tánc közepén a táncos táncosnőjét kikapcsolják és tovább táncolnak vele, míg a kapcsolított táncos kénytelen visszahúzódni. Az új divatot Amerikában cutting in nek hívják és minden valószínűség szerint Angliában is divatba fog jönni, mert, mint az angol lapok jelentik, a volszi herceg is különö-

örömmel vett részt egy cutting in-ben, washingtoni látogatása alkalmával.

— 100 dollárral kifizetett 2400 koronás tartozás. Aradról írjuk: Évekkel ezelőtt egy aradi iparos, akinek vállalkozása balul ütött ki, több aradi cégtől kisebb-nagyobb hitelt vett igénybe és ez összegek hátrahagyásával kiment Ausztriába szerencsét próbálni. A hitelezők már rég nem gondoltak adósukra, amikor a napokban váratlanul megjelent az iparos egyik rokona és egyezségi ajánlatot tett a hitelezőknek, akik közül a legnagyobb hitelt egy vállalkozó, akinek 2500 korona követelése van. Az iparos egy 100 dollárt ajánlott fel egyezségi összegül. A hitelező túlaradó boldogsággal tette el a pénzes szekrényébe az amerikai pénzt. Az iparos a többi hitelezővel is ilyen alapon egyezett ki és megessett a csoda, hogy ennél az egyezségi mindenki jól járt: az adós és a hitelező is.

— Bulgáriában sorozták a leányokat. A berlini Lokalanzeiger írja, hogy Bulgária a kötelező polgári szolgálatot akarja bevezetni. A terv szerint mindkét nemű fiatalok kötelesek az államnak két éven át szolgálni.

— Ferenc József vadászterületeit eladják. Bicsből jelentik: A tirolli lapok közlése szerint Ferenc József király tirolli nyári kastélyait és vadászterületeit eladásra kínálja. A tirolli vadászterületek egyike Európa legrészesebb hasonló birtokainak. Ferenc József vadászatai folyamán 43 ezer különféle vadat ejtettek rajtuk el. Az angol és amerikai sportemberek kiküldötték megbízottjait a birtokok megtekintésére.

— Mihály nagyhercegnek nyoma veszett. A volt orosz uralkodóházának egyetlen polgárisabb gondolkodású tagja volt: Mihály nagyherceg, aki annakidején a kárpáti harcokban mint hadtestparancsnok is kitüntette magát. Most a »Le Progrès« a nagyherceg sorsáról ezeket írja: Vladivosztki tervet jelenti, hogy Alexandrovics Mihály nagyherceg, II. Miklós öccse

megszökött. A nagyherceg Permenben volt, ahol fogságban tartották. Sikertelen innen Irkuckba jutni, honnan ismeretlen helyre menekült. Alexandrovics Mihály nagyherceg a bátyja lemondása alkalmával az utasította vissza neki felajánlott orosz császári koronát, hogy csak akkor fogadhatja el, ha szabályszerűen választott nemzetgyűlés ajánlja fel neki.

— Komlós Divatház, megyeház mellett. Női fehérneműek.

— Stengel fogbetegnek Kazinczy-u. 6. december 1-től csak d. u. 2—5-ig rendel.

FOGASZATI MUTEREM Schuzter Ferenc Varos utca II. szám alatt.

— Férfit velour és filozofia-kalendáriumok Frank Edénél, vármegyeháza mellett.

— Hegedű hurok és felszerelések, citera hurok Gárdos zeneműkereskedésében püspöki palota. Vidéki kereskedőknek árendemény.

— Bándor Aladár és fivére fogászati és fogtechnikai laboratorium Széchenyi-utca 23.

— Elismert legjobban a bánya férfi léhőmérők Frank Edénél, vármegyeháza mellett.

— Villamos szakmába vágó legkomplikáltabb munkákat képzett és javító Földvári elektrotechnikai gyára Széchenyi-utca 55.

— Megérkeztek Bécsből a legszebb blousok minden színben, óriási választékban Bartáné divatruházába, Piac-utca 55. Hungária kávéház mellett.

Azon személyek, akik hamis híreket terjesztenek, az érvényben levő rendeletek értelmében szigorúan büntetettek.

Gyapjuszövetekben állandóan választékos raktár! Feldheim Testvéreknél Király-utca 4. szám.

A püspök atyafisága.

— Regény — Irta: Irányi Ödön. (27)

A gróf idősebb rágatta kezével a nagy belső és külső hőségtől nagyokat fújt maga elé. Inkább magához, mint az omzsedjához beszélt. Fia kedvetlen arccal fordult el. Ismerie atyját. Érezte rajta a pezsgő szagát. Tudta, hogy ha be van pezsgőzve, nem válogatja szavait a ha nőkről beszél ilyenkor, nincs köszönet benne. Aitól írtott, hogy olyat hall, ami felháztja.

A szinpadon, az öserdőben Lisbeth, lámpással a kezében, gyönyörűen énekelte solóját. Mikor a kar is rázendített: a gróf ismét fiához fordult:

— Az a kis szőcske a Kanut huga, nemde?

— Igen.

— Az telet Arcóban?

— Az.

— Nem igen látszik, hogy szőcske volt rá. Pompás, teiképp fruska... igaz, te járál

Arcóban. Kivel volt ott a kicsi?

— Egy rokonával, Bacso Veronnal.

— Azzal a szép, barna szemllyal, aki ott ül mellette?

— Azzal.

— Aztán milyen címen van Kanutnál ez a leány?

Zanyi Feri a szinpadra figyelt s nem választott atyjának. A gróf meg — kinek a nyelvét a pezsgő feloldotta — mint a felhuzott szilip a vizet, tovább eresztette magából izgatott agyának zavaros eszméit.

— Ezekkel a szerény rokonokból lett társalkodónkkel: soh' sincs az emeer tisztában... Annyi bizonyos, hogy Kanut jól megválasztotta hoga barátját. Ennek a parvenu Bacsonak mindenben szerencsésje van. Micsoda lány! Milyen fiatal! Ördög adta!

Zanyi Feri nem állhatta tovább. Odafordult atyjához és szemé közé nézett. Széles, nagy homloka piros lett a felindulástól.

— Bacso Veron olyan leány, akiről mindenki csak tisztelttel

SZÍNHÁZ.

A SZÍNHÁZAK MŰSORA Csokonai-színház

Szerda: C) bérlet: Himfy dalai, vigjáték Csütörtök: A) bérlet: Sárga lilom, szimfónia.

Péntek: B) bérlet: Drótos tót, operett. Szombat: Délután: Heidelbergi diákok, énekes vigjáték. Este: C) bérlet: Bohémszerelem, Varázshegedű, operett.

Vasárnap: Délután: Koldus gróf operett. Este: Csárdáskirály, operett.

Vigszínház

Szerda: Bohémszerelem, Varázshegedű, operett.

Csütörtök: Nines előadás. Péntek: Nines előadás.

Szombat este: Két árva, szimfónia. Vasárnap délután: Piros bugyellár, népszimfónia. Este: Két árva, szimfónia.

Bohémszerelem

(Rényi István és Liszt Nándor daljátéka. Bemutató a Vigszínházban)

Rényi István és Liszt Nándor egyfelvényszerű daljátékának bemutatója a tomboló lokalpatriotizmus ragyogó keretel között folyt le. Évek óta nem gyűlt össze olyan válogatottan előkelő társaság a színházban, mint hét-főm este és külső sikere a legjobban bebecsült pesti daraboknak sem volt régebb olyan imponáns, mint a »Bohémszerelem«.

A kritikus azonban kénytelen megállapítani, hogy a daljáték belső, tehát való értéke szerint mért sikere nem olyan teljes, mint a külső sikere volt. Elsősorban a libretto alatta marad még a sablonos operettlibrettóknak is, szerkezete sivár, szövege teljesen ötletelen. Liszt Nándor tehetsége és irodalmi hajlamai nem is a szinpad és épen nem az operettlibrettók irásá felé vezeték, a libretto dalszövegeinek nagyszerű csengése, tökéletes stimulása a muzsikához, a dalokban megnyilvánuló kiváló formaezék mutatja, hogy Liszt Nándor más irányban dolgozik és igyekszik fejleszteni egyéniségét, alighanem a lírai költszet műssájával enyeleg a legzivatsebbez.

Rényi István partitúrája egy egészen fiatal ember első nagyobb munkája. Még sok benne a

fiatalos nagyotakarás, mely mindombon tökéleteset akar nyújtani és állandóan éteri magalatokban akar répködni, holott szárnyai ha egy-egy nekilendülést ki bírnak, de gyöngébbek még, semhogy gazdájukat állandóan a Parnassus csúcsa fölött lebegtesseék. A daljáték nyitánya sok értékes, ötletes zenei gondolat rejt, a nocturno egy cseppet sem marad mögötte a modern operettmuzsika nivójának, az »Egyezer kétszer...« betét csupa jóleső frissesség, ötletesség, s angol dal viszont még a sablon is alig üti meg, a randevu-betét pedig jó előadásban hatásos ugyan, de tisztán muzsikális szempontból nem a legalkorlotebb. Az utánérzések talán nem is kifogásolhatók, az operett muzsikusok annyira tudatosan művelik ezt az utánérzést, hogy kezdőnél szinte természetesenek is találhatjuk. Egészben véve bíztató kezdetnek tekinthető Rényi első munkája. Csak a legnagyobb dicséret és elismerés hangján szólhatunk Koszovitch Pál karmesterről, aki a partitúrát tökéletesen hangszerezte és a gyöngye zenekart ritka erővel kézben tartotta.

Az előadás törhetően gyöngye volt. A rendezés tábetelem volt a sivár librettóval szemben és zommal sem segítette, hgy legalább az előadásba vigyen bele egy kis életet. Honthy Hanna kedves és finom volt, mint mindig, Makai Magda ögves volt és kellemes jelenéség; Kádor játékból hiányzott minden közvetlenség, még énekezései is gyöngébbek voltak a rendezésél, Várnai semmit sem tudott hoztatenni magából az előirt alakhoz s így gyöngye volt és ezefelő, Szigetfi nagyon ügyes alakítás csak kóplája volt a Kis gróf cshézdíráktorának; Szabó Oly a hatásos eredetiséggel, ötletességgel, kedvesen, ratinossan a cselekmény központjába tudta állítani a darab különben leggyöngébbben megkomponált alakját.

A közönség tomboló tapsviharral fogadott minden számot, a táncokat háromszor is megmeteltették és szarzókat az szereplőket számtalanszor a függöny elé szállították. (11.)

csillapodjék mert még mindig föl volt háborodva. Apjának címkes, loaláro szavai, amikkel Bacsoékat illette, egy megsavarték azt a tiszta, derült rokonzenvét, amellyel ő ezt a derék csadót köröyeste, miat ahogy a bivaly fölzarvarja a patak kristály vizét, mikor sáros patával belegázol innál.

Haraggal gondolt atyjára, de elégtelenen volt önmagával is. Érezte, hogy azok közé a passzív jellemek közé tartozik, kik sem a maguk, sem a mások igaztalan megtámadatását vissszaverni nem tudják. Volt ugyan vérebem bizonyos macacsság, de ez csak arra képesítette őt, hogy kocsokul helyt álljon, de arra nem, hogy egy összeütközésben ő kerüljön fölül.

Már haterdszer mérte végig a pá helyfolyását s még mindig nem mert a páholyjító kllincset megfogni. Attól félt, hogy a nök levisszák arcáról, hogy az ő jelenlétében meg voltak támadva és hogy nem tudta megvédeni őket... (Folyt. köv.)

beszélhet. Nem árt, ha ezt mindenki tudja.

Azzal ismét a szinpad felé fordult. Zanyi Gábor tunyán, álmosan pilogott fia és vállán egyet vont.

— Tisztelet!... Beh ostoba egy szó! No igen. A tiszteletet megkivánják a nők, amint megkivánják a fűzöt, a keztűt. Ez is kell, hogy körüvegye őket. A jó megjelenéshez mindig igen szükséges. Természetes... De mégis akkor érik magukat legjobban, mikor se fűzö, se keztű, se tisztelet... Ismerek a fajtáit...

Zanyi Feri felkelt s otthagytta a páholyt. A gróf nem marasztolta. Örült, hogy megsabadult a kényes, distingváló, szemérmes fiatal, akinek finom, lanyos természetét mindannyiszor terhére vált a méltóságos papának, a hányszor egy kissé felőnlöt a garatra.

A fiatal gróf Bacsoékhöz indult, de nem ment be hozzájuk, pedig már batódszor sétált el a páholyajtó előtt. Várt, hogy le-

A Kamara Társaság
 A hó 28-án este tartja fénves
 mással III. estélyét az Uránia-
 bar, melynek kimagasló száma:
 »A végjelente, »A szindere
 és Karinty Prigyes krczató
 bohózat, a »Bűvös szék. Az
 egyes darabok főszerepét a leg-
 jobb kezekben vannak. Dr. Krass-
 nay, Ligeti, Fábán, Szakács,
 Géresi, Védkeri mind elsőrangú
 alakítás nyújtanak. Ez alkalom-
 mal lépnek fel először az ur
 halgytársaság legkésőbb
 műkedvelői, Ujfalussy Incei és
 Szántó Erzs. Az egyfelvonásos
 darabokon kívül Nimzer Irén és
 Kovácsy Irén klasszikus dalokat
 fog énekelni. Az éneket zongor-
 ról dr. Jóna Kálmán kíséri. Az
 igen élvezetesnek ígérkező estély-
 re legyenek már előre várhatóak
 az Uránia huppali pártjánál
 és a Hegedüs és Sándor-csegnél.

A színházi iroda hírei:
 Bohém szerelem nagy-
 sikere arra készítette az igaz-
 gatóságot, hogy szombatra is
 műsorra tűzze a Varázshege-
 dűvel együtt a gyönyörű ze-
 néző Rényi-Liszt operett új-
 donságot, mely exultal nagyobb
 dímenziókkal a Csokonai-szín-
 házban kerül színre. — Sár-
 galillio m. csütörtökön ke-
 rül színre a Csokonai színház-
 ban. — Két árva részvényes
 színházi folyó az előkészü-
 leték. Szombaton és vasárnap
 este kerül színre a Vigzín-
 házban.

Új műsor a Varietében.
 Ma, szerdán, teljesen új fehér
 családi műsor kerül színre az
 Arany Bika Mozi Varietében.
 Szántó Menci, Msiar Lovci, Kor-
 mos Ica, Kállai, Kua és Fernando
 új kuolákat énekelnek; Roba, a
 divatkirály pedig új kreációkat
 mutat be a színpadon. Szere-
 kerül egy krczató egyfelvoná-
 sos, címe: »A hűbatalion család.«
 Előadás kezdete fél 9 órakor.

Wanda Treumann a kiálló
 német színművész főszerep-
 iésével a »Legendás boldogság«
 című négy felvonásos drámát
 mutatja be az Apollo, a műsor
 másik slágere a »Debon szer-
 zett főlegény« című három fel-
 vonásos vígjáték, mindkét film
 új, Debreczenben először van
 műsoron.

**Rob a divatkirály szenzá-
 ciós mutatványai**val még csak
 két napig vendégszerepel az
 Arany Bika mozi varietében.

Azok személyek, akik
 hamis híreket terjesz-
 tek, az országban levő
 rendeleték értelmében szil-
 gornan büntetettek.

Szivarkahüvelyek
 legfinomabb minőségekben, Antinicotin-os (vattás) nagy
 választékban. Kapható nagyban és kicsinyben a
Hegedüs és Sándor R.-T.
 papírkereskedésben.

Lindenfeld J. Jenő
 fűszer- és rövidárú nagykereskedő,
 Degenfeld-tér 7. szám

Figyelmébe ajánlja
 viszonteladónak a
 nagy választékban
 újonnan érkezett
 rövid és norinbergi
 árukat, valamint pa-
 pirszákokat minden
 nagyságban :: ::

MEGJELENT
 A
MAGYAR NAPTÁR
 1920 ÉVRE
 ÁRA 10 KORONA
 10% FELÁR
 KAPHATÓ
 MINDEN KÖNYVKERESKEDÉSBN

Mértékszerinti
kész fiu ruhák
 kaphatók
Deutsch Testvéreknél,
 Piac-utca 8., az udvarban.

Kereskedők figyelmébe!
 Debreczenhez 9 kilométerre
 fekvő forgalmas községben,
 közvetlen a községi ház mellett
 levő teljesen új, adómentes,
modern épület,
 földi helyiséggel, 300 négy-
 szögöl területű telekkel azonnal
 elfoglalható 3 szoba lakással
eladó.
 Bővebbet:
HOFFER SÁNDOR bankbizományos,
 Fercenz József-ut 58.

Friss Gerbeaud
 és Manner desszertek,
 csokoládé, cacao, cu-
 korka, tea és szardínia
 :: állandóan kapható ::

Burg Sámuel
 fűszer- és csemegéüzletében,
 Gyssath-utca 19. Csokonai színházzal szemben.

APRO HIRDETESEK.

POSTA.
 Kolozsvár
 Nagyon szépen írt leveled
 megkaptuk máskor is ívet
 kérek, de jobb hírekkel.
 Nyugtalan, hogy beteg-
 volta'ok — csak vigyáz-
 zatok egészségetekre. Fé-
 lek már, nem bírom so-
 káig, hogy ne lássalak.
 Sok csók Anyustól.

Melyik
 három úriember volna
 hajlandó szórakoztatni há-
 rom fiatal leányt? Jelige
 „Lola“, „Lonoz“, „Maca“
 kiadóba.

Ki
 viditana fel egy fiatal le-
 ányt? „Barna“ jellegre a
 kiadóba.

F.
 Jól vagyunk Juliska.

Egy
 20 éves árva leányt ur
 ember állandó barátságát
 keresi. Leveleket „Család-
 tam“ jellegre kérek.

Vasárnap
 délután ur, ki föggönyért,
 vaságyért, 2200 koronát
 megért, sziveskedjen le-
 fáradni.

VÉTEL.
 Veszek és adok
 mindenféle ékszer, ora-
 nyat, ezüzt és drága
 követet. Krámer József,
 József kir. herceg-utca 8.

Cukorrépát
 legmagasabb napiárban
 vesz Krausz Testvérek,
 Piac-utca 60.

Jókarban levő vaskályhát
 (esetleg Meidlinger) keres
 megvételre a „Germek-
 divat“hoz. Ajánlatokat kér-
 jük délelőtt 9—10 ig el-
 adni. Simonffy-utca.

Közeledik a tél.
 Széchenyi utca 16. szám alól
 Simonffy-utca 7. szám alá
 helyeztem át,
 kibővítvé **hölgytödrázzal** és
 mantour-szalonnal.

Áltavoltok mindenféle arabórhíbat,
 Képlőt, méjtőt, pattanást 10 nap
 alatt. Hajszálakat ara-, meit- és karól
 leg.ridebb idő alatt végleg kiirtom.
 Arcmasszage jutányos bérletben kapható.

Értesítem
 a nagydídemű közönséget, hogy
Tüzifa
 telepemet Miklós-utca végén
 Szoboszlói ut 1. szám alatt
 megnyitottam, ajánlok tölgy- és
 akáciát ölenként és aprítva házhoz
 szállítva legolcsóbb napiárak mellett.
 Pontos mérlegelésért és kiszállításért
 felelősséget vállalok. Kereskedőknek
 és szatárosoknak előnyös á.
 Rendelés-eket felv. szék Piac-utca 58.
 II. em. 36 ajtó és telepemen.
 Szives támogatást kér
Polyánszky Oroszt
 tüzifa kereskedő.

Ház eladó!!
 Nyugati-utca 32.
 Értekezni:
ÖHLBAUM iroda,
 Piac-utca 75. szám

Tölgy ellátás
 keresek nyolcadik realista
 fiam részére új család-
 ná! Teljes ajánlatokat
 „Pesti“ jellegre kiadóba
 árok.

VEGYÉS.
 Román nyelvre
 Irunk és fordítunk bármí-
 féle kérvényeket Ogo-
 novsky és Gabányi, Kos-
 sauth-utca 11., dr. Balley
 iroda.

Fehérnemő
 varrodába gyarolott gé-
 pes és kézilányok azon-
 nal felvétetnek. Egyhá-
 tár 11.

Román nyelvre
 mindenféle kérvényeket
 írok. Haimovits, Piac-
 utca 30. sz.

Eleserődném
 egy szoba és előszobás
 garson lakásomat a Szt.
 Annán ugyanilyen, eset-
 leg nagyobb, konyha és
 mellékhelyiségekkel a Piac-
 utcán, vagy közelében.
 Értekezni lehet Weisz Józ-
 sef cégnél, Piac-utca 85.
 Royallal szemben.

Román
 nyelven kérvényeket ké-
 szítek Schwarz, Széche-
 nyi-utca 31.

Polgári
 és elemi iskolai tanuló
 előkészítők és korreptá-
 lok. Zongorában kez-
 dőknek pontos okta-
 tást nyújtok. Cim a ki-
 adóhivatalban.

Fehérnemő
 gyermekrubavarrás, mo-
 dera harisnyafeljelés vagy
 bármilyen kőszimunka jutá-
 nyos áron készül Csapó u.
 38. sz.

Cosmetikai intézetemet
 Széchenyi utca 16. szám alól
 Simonffy-utca 7. szám alá
 helyeztem át,
 kibővítvé **hölgytödrázzal** és
 mantour-szalonnal.

JÉGSZÓDA,
 Ia. háziszappan, szappantöböz szóda,
 és mindenféle fűszer, gyarmatárak
 legelőnyösebben beszerezhetők
Gyémánt Géza és Tsa
 fűszernagykereskedőknél,
 Debreczen, Piac-utca 58. szám.

Tölgy és akácfa
 ölenként és aprítva
 házhoz szállítva a
 legolcsóbb napi-
 árak mellett kapható
Emerich Vilmos,
 Hatvan-utca 10. szám alatt.

Értesítés.
 Órá- és ékszerüzletemet
 Hunyadi utcából
Varga-u. I. sz. alá
 Ipar és Kereskedelmi Bank épületébe
 helyeztem.

G a s p a r t a k.
 Felelős szerkesztő:
 Dr. HEGEDÜS LORÁNT
 Kiadó:
 HEGEDÜS ÉS SÁNDOR
 irodalmi és nyomdai részv. társ.
 Cenzurat de Sublocotenentul Hortia